

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Moralia

Plutarchus

Francofurti, 1620

Bruta animalia ratione uti

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1372)

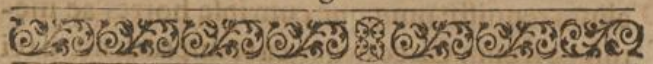
Is Pari natus, quodam tempore Byzantii delphinos, qui fagena iacta capti extractique in terram, ac iam iam mactandi erant, emtosvniuersos dimisit. Paulo post quinquaginta remis acta nauis uentus, in qua fuisse praedones aiunt, nauis in freto quod inter Naxum est & Parum subuersa, reliquis submersis, ipse a succurrente delphino sublatus & in Cythnum est delatus ad speluncam, quae Cœraneanum dicitur, atque etiamnum uisitur. atque de hoc Archilochum aiunt scripsisse:

De quinquaginta Neptunus Cœnanon unum Propicius seruat mortalibus.---

Cum autē postmodo defuncti corpus necessarii prope mare cremarent, multi delphini apud litus apparuerunt, ueluti ostēdentes se ad persoluendū iusta venire, & dum id conficeretur adfuerunt. Vlyssis porro scutum insigne habuisse delphinum, etiam Stesichorus scripsit; Zacynthii narrant causam, ut Critheus testatur, nam Telemachum puerum in mare profundum de litore prolapsum, delphini seruauerunt, subeuntēque natando extulerunt, & pater ut animali gratiam referret, annulo ac scuto delphinum in sculpsit. Sed quando praefatus nihil fabulosi me dicturum, nescio tamē quomodo in narratione de delphinis ultra uerisimilitudinem prouectus sum ad Vlyssē & Cœranum: id mihi ipsi pœnæ impono, ut finem dicendi iam nunc faciam. Dixi. Vestrum est, iudices, ferre sententias. Soc. Atqui nobis iam dudum ea stat sententia, quam sic extulit Sophocles.

Orationum quæ uis discrepantia, Vtrinque si perire prolata sient, Cohæret, in mediumque dicta congruunt.

Nam hoc modo vos etiam in iis quæ alter aduersus alterum dixit, pulcro defuncti certamine, optime ea contulistis, quibus refelluntur, qui animalibus rationem & intelligentiam adimunt.

PLVTARCHI, BRVTA animalia ratione uti.

Colloquuntur VLYSSES, CIRCE, G R Y L L V S.

VLYSSES. Hæc quidem, ô Circe, percepisse me atque memoria tenere arbitror. Sed libet ex te quærere, an inter hos, quos de hominibus lupos & leones redigisti, aliquos habeas Græcos.

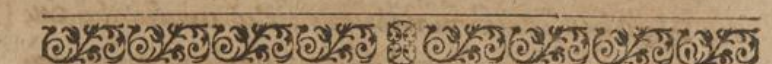
CIRCE. Ac quidē multos, suauissime Vlysses. Sed quorsū isthuc interrogas? VLYS. Quia magnā me mihi apud Græcos paraturū me hercule opinor gloriam, si hosce iursum tuo beneficio uitæ humanæ restituam, neque patiar ut ob meam incuriam ita misere foredeque uitam tolerantēs, in bestiarum forma contra naturam consenscant. CIRCE. Hic homo nō sibi modo & sociis, sed etiam nihil ad se pertinentibus præ stulticia uult suam ambitionē esse calamitosam. V. Hoc tu iā alterum poculū mōstrosæ orationis misces, omnino me in bestia mutatura, si tibi hoc adsentiatur, calamitatis loco habedum si quis est bestia fiat homo. C. Quasi uero non peius iam ante tibi cōsulueris, qui immortalis & senectutis immuni uita, quam apud me licebat degere, dimissa, ad mulierē mortālē, adde et iauetulā, per infinita quæ te manēt mala cōtendis?

A Γάριος γδ ἂν τὸ γένος ἐν Βυζαντίῳ δελφίνων βόλα εἰσχεθέντων σαγήνη, καὶ κινδυνολόντων καὶ κατακτείνων, ὡς φασὶ, ἀπὸ τοῦ Ἰσχυροῦ ἐπὶ πεντηκόντοισι ἔχον, ὡς φασὶ, ληστῶν ἀνδράσ ἀγροῦσαν. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Νάξου καὶ Πάρου πορθμῷ τῆς νεῶς ἀνατραπίσθη, καὶ τὸ δὴν ἀφαιρέσαντων, ἐκείνων λέγουσι, δελφίνος ὑποδραμόντος αὐτῶν, καὶ ἀνακρουφίζοντος, ἐξενεχθῆναι τῆς Σικύου, καὶ ἀπὸ λαγον ὁ δεικνύται μετρητῶν, καὶ καλεῖται Κοίρανοιον. ἐπὶ τούτῳ δὲ λέγεται ποιῆσαι τὸν Ἀρχιλόχον, Πεντηκόντ ἀνδρῶν

B λίπε κρίρανον ἠπίος Γοσειδῶν. ἐπεὶ δὲ ὑπερὸν ἀποθανόντος αὐτοῦ, τὸ σῶμα πλησίον τῆς θαλάττης οἱ παροσκήκοντες ἔχον, ἐπεφάνοντο πολλοὶ δελφίνες τῷ τὸν ἀγροῦσαν, ὡς φασὶ, ὅτι δεικνύοντες ἑαυτοὺς ἠγνοῦσθαι τῶν ἀφαιρέσαντων, καὶ τῶν ἀμείναντων ἀχρεῖς οὐ σωτετελέθησαν. ἡ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀπέσις ὅτι μὴ ἐπίσημον εἶχε δελφίνα, καὶ Σησίχορος ἰσόρηκεν ἐξ ἧς δὲ αἰτίας, Ζακύνθιοι ἀμφημονόδοισιν, ὡς Κεῖται μῦθον. ἠπίος γδ ἂν ὁ Τηλέμαχος (ὡς φασὶ) εἰς ἀγροῦσαν τῆς θαλάττης ὀλιγαδῶν ἐσώθη, δελφίνων ὑπολαβόντων καὶ ἀνακρουφίζοντων. ὅθεν ἐποιήσατο γλυφῶν τῆς σφραγίδος καὶ τῆς ἀσπίδος

C χόσμον ὁ πατήρ, ἀμειβόμενος τὸ ζῶον. ἀλλ' ἐπεὶ παροσκήκοντων ὡς φασὶ μῦθον ὑμῖν ἔρα, καὶ αὐτὸς οὐκ οἶδα ὅπως πρὸς τοὺς δελφῖνας ἔλαθον πορρωτέρω τῆς πιθανοῦ σωεξοκέλας εἰς τὸν Ὀδυσσεῆ καὶ Κοίρανον, ἐπιτήρημι δίκην ἐμμοῦτα. πτύομα γδ ἠδὲ λέγων. ΑΡΙΣΤ. Ἐξέστιν οὖν ὑμῖν ὡ ἀνδρες δικασαί τιν' ἵψον φέρειν. ΣΩΚ. Ἀλλὰ ἡμῖν γε πάλαι τῆς Σοφοκλέους δεδογμένον ὅστι. ὅ γδ καὶ διχοστατῆς λόγος συγχωρεῖται ἐς μίσην ἀμφοῖν τέτακται. ταυτὶ γδ ἀπὸ τῶν ἀλλήλων εἰρήκατε σωθῆναι εἰς ταυτὸ ἀμφοτέρω, καλῶς ἀγαθῶςδε κρινῆ, πρὸς τοὺς τὰ ζῶα λόγου καὶ

D σωσίσεως ἀποφραγῶτα.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΠΕΡΙ τῶν τὰ ἄλογα λόγων χεῖραται.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΚΙΡΚΗ, ΓΥΓΛΛΟΣ.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΠΕΡΙ τῶν τὰ ἄλογα λόγων χεῖραται. ΑΥΤΑ μὲν, ὡ Κίρκη, μεμαθηκέναι δοκῶ καὶ ἀμφημονόδοισιν ἠδέως δὲ αὐτοῦ πυθόμεναι εἴ τις ἔχεις Ἑλλήνων ἐν τούτοις οἷς λύκους καὶ λέοντας ἐξ ἀνθρώπων πεποίηκας. ΚΙΡ. Καὶ πολλοὺς, ὡ ποθουμμε Ὀδυσσεῦ. πρὸς τὴν τῆς ἐρωτῆσεως, ὈΔ. Ὅτι νῆ Δία καλὴν αἰμοὶ δωκῶ ἡμέραται φιλοπρίαν πρὸς τοὺς Ἑλληνας, εἰχάει πρὸς καλῶν βούτων, αὐτῆς ἀνθρώποις ἐτέρως ἀισάσασθαι, καὶ μὴ παρῆδοιμι κατὰ γρηγοῦσαν τῶν φύσιν ἐν σῶμασι θηρίων, οἰκτρῶν καὶ ἀλμυρῶν ἐτα διαταγῶν ἔχοντες. ΚΙΡ. Οὗτος ὁ ἀνὴρ ἔχων αὐτῶν μόνον ἐδὲ τοῖς ἐταίροις, ἀλλὰ τοῖς μηδὲν παροσκήκον οἶεται δεῖν ὑπὸ ἀβελτηρίας συμφορῶν ἡμέραται τὴν αὐτῆς φιλοπρίαν. ὈΔ. Ἐπερὸν αὐτὸ πινά τῆτον ὡ Κίρκη κεκεῖνα λόγων ἑσπέρας καὶ ὑποφάρμακῆς, ἐμὲ γὰρ ἀτεχνῶς ποιῶσα θηρίον, εἰ πείσομαι σοὶ ὡς συμφορῶν ὅστιν ἀνθρώπων ἐκ θηρίων ἡμέραται. ΚΙΡ. Οὐ γδ ἠδὲν βούτων ἀπὸ τῶν πεποίηκας σεαυτὸν, ὅς τὸν ἀθάνατον καὶ ἀγήρω σὺ ἐμοὶ βίον ἀφείδεις ὅτι γυναικὴ θηρίων (ὡς δὲ ἐγὼ φημι, καὶ γὰρ αὖν ἠδὲ) ἀφῆ μωρίων ἐπὶ κακῶν ἀπεύδεις,

ως δὴ πεισθεὶς ἐκ τούτου καὶ ὀνομαστὸς ἐπὶ μάλλον ἢ
 νῦν ἡρόδοτος, κενὸν ἀγαθὸν καὶ εἶδωλον αἰτὶ τῆς ἀλη-
 θείας διώκων. Οἶδ. Ἐχέτω ταῦτα ὡς λέγεις, ὦ Κίρκη.
 τί γὰρ δεῖ πολλὰ κίς ζυγμαχεῖν ἡμᾶς πρὸς τῶν αὐτῶν;
 τούτους δέ μοι δὸς ἀναλύσασα καὶ χερσὶν τοῖς ἀνδράσιν.
 Κίρ. Οὐχ οὕτως γὰρ ἀπλάς, μὰ τὴν Ἐκείτην. οὐ γὰρ οἱ
 τυχόντες εἰσὶν. ἀλλ' ἐρεθίσαντες αὐτοὺς εἰ θέλοισιν· αἱ δὲ
 μὴ φάσι, ἀφελῆσθαι ὡς ἡμεῖς πεῖσον· εἰ δὲ μὴ πείσης,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡρώτων ἀφελῆσθαι, ἵκανον ἔστω σοὶ πρὸς
 σεαυτοῦ καὶ τῶν φίλων κακῶς βεβουλεύεσθαι. Οἶδ. Τί
 μοι καταγέλαστος, ὦ μακαρία; πῶς γὰρ αἱ ἡ δίδειν οὗτοι λό-
 γον ἢ λάβοιεν, ἕως ὅτου καὶ σῦες καὶ λέοντες εἰσι; Κίρ. Θάρ-
 ρει φιλοτιμότερα ἀνθρώπων. ἐγὼ σοὶ παρέξω καὶ σιωπεί-
 τας αὐτοῖς καὶ ἀφελῆσθαι. μάλλον δὲ εἰς ἵκανον ἔστω
 καὶ διδοῖς καὶ λαμβάνων ἕως πρῶτων λόγον. ἰδοὺ τού-
 τω ἀφελῆσθαι. Οἶδ. Καὶ τίνα τούτων ὦ Κίρκη πρὸς σα-
 γράσσομεν; ἢ τίς ἡ ὁδοῦ ἀνθρώπων; Κίρ. τί γὰρ πρῶ-
 τω πρὸς τὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ καλεῖ αὐτὸν (εἰ βούλει) Γρύλ-
 λον· ἐγὼ δὲ ἐκρήσομαι ὑμῖν, μὴ καὶ πρὸς γάμῳ ἐμοὶ
 δοκῆ ζυγμαχῆσθαι ἀφελῆσθαι. Γρ. Χαῖρε Ο-
 δυσεύς; Οἶδ. Καὶ σὺ ἢ Δία Γρύλλε. Γρ. Τί βού-
 λει ἐρατᾶν. Οἶδ. Ἐγὼ γινώσκων ὑμᾶς ἀνθρώποις γε-
 γνησας, οἰκτιρῶ μὲν οὖν ἀπλάς οὕτως ἔχοντας· εἰκὼς
 δέ μοι μάλλον ἀφελῆσθαι, ὅσοι Ἑλλήνας ὄντες εἰς ταῦτα
 ἀφίχθητε τὴν δυστυχίαν. νῦν οὖν ἐποίησά μιν τῆς Κίρκης
 δέποιον, ὅπως τὸν βουλόμην ἰμῶν ἀναλύσασα καὶ ἀφελ-
 ῆσασα πάλιν εἰς τὸ θρησκῶν εἶδος ἀποπέμψῃ μεθ' ἡμῶν.
 Γρ. Πᾶν Ὀδυσεύς, καὶ περὶ τέρω μηδὲν εἶπες· ὡς καὶ
 σοὺ πρῶτες ἡμεῖς καταφρονοῦμεν, ὡς μάτην ἄρα δεινὸς
 ἐλέγξῃ, καὶ τὰ φρονεῖν πολὺ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐδό-
 κεις ἀφελῆσθαι, ὅς αὐτὸ τούτῳ ἔδειξας, τὴν μεταβολὴν ἐκ
 χειρῶν εἰς ἀμείνω, μὴ σκεψάμενος· ὡς τὰ οἱ παῖδες τὰ
 φάρμακα τῶν ἰατρῶν φοβοῦνται, καὶ τὰ μαθήματα
 φέρονται, ἀμεταβάλλοις ἐκ νοσηρῶν καὶ ἀνοήτων ὑγει-
 νότεροι καὶ φρονιμώτεροι ποιῶσιν αὐτοῖς, ἕως σὺ διε-
 κρούσω τὸ ἄλλος ἐξ ἄλλου ἡμέρασαι, καὶ νῦν αὐτὸς τε
 φεῖσθαι καὶ ἀποδειμῆσαν τῇ Κίρκῃ σιωπῆσαι, μὴ σε ποιῆ-
 σῃ λαθοῦσα σιωπῆ, ἢ λύκων, ἡμᾶς τε πείθεις, ἐκ ἀφρόνοις ζῶν-
 τας ἀγαθοῖς, ἀπολιπόντας ἅμα τούτοις τὴν ταῦτα πα-
 ρασκευάζουσαν, ἐκπλεῖν μετὰ σοῦ, τὸ πρῶτον φιλοπο-
 τιμότερον ζῶν αὐτῆς ἀνθρώποις ἡρόδοτος. Οἶδ. Ἐμοὶ
 σὺ Γρύλλε δοκεῖς ἔτι μωροφῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀφελ-
 νοῖαν ἕως τῆς πόματος ἐκείνου διεφθάρθαι, καὶ γερονέ-
 ναι μετὸς ἀτόπων καὶ ἀφελῆσθαι ἀφελῆσθαι ἀφελῆσθαι δο-
 ξῶν. ἢ σέλις αὐτῶν σιωπῆς ἡδονὴ πρὸς τὸδε τὸ σῶμα κατὰ
 γεροντέων. Γρ. Οὐδέτερον τούτων, ὦ βασιλεῦ Κε-
 φαλήνων. αἱ δὲ ἀφελῆσθαι μάλλον ἐτέλης ἢ λαιδορεῖ-
 σθαι, ταχὺ σε μεταπέισσομεν, ἐκατέρω τῶν βίων ἐμπείρως
 ἔχοντες, ὅτι ταῦτα πρὸς ἐκείνων εἰκὼς ἀγαπῶμεν. Οἶδ.
 Ἀλλὰ μὲν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἀφελῆσθαι. Γρ. Καὶ ἡμεῖς
 σοῖν λέγειν. ἀφελῆσθαι ἕως τῶν ἀφελῆσθαι, ἐφ' αἷς
 ὀρώμεν ὑμᾶς μέγα φρονοῦσας, ὡς τῶν ἡρώτων πολὺ καὶ δι-
 καιοσύνη καὶ φρονήσει καὶ ἀνδρεία καὶ ταῖς ἄλλαις ἀφελῆσθαι.
 ἀφελῆσθαι δὲ μοι σοφώτατε ἀνδρῶν ἢ κρυ-
 σα γὰρ σου ποτὲ διηγουμένου τῇ Κίρκῃ πρὸς τῆς τῶν Κυκλώπων γῆς, ὡς ἔτε ἀφελῆσθαι πρὸς ἀπὸν, ἔτε ἡνὸς εἰς αὐ-
 τὴν φυτῶντος ὄσθεν, ἕως ὅτου ἀγαθὴ καὶ ἡμεῖς τὴν φύσιν, ὡς τε ἀφελῆσθαι τοῖς καρποῖς ἀπὸ αὐτῆς.

A scilicet ut celebrior ac nobilior quam adhuc es fa-
 ctus, inane bonum & imaginē veritatis loco cōse-
 quare. V. Sint isthæc ita uti dicis. ne de eadē re sæ-
 pius altercemur. Istos tamē tu mihi viros restitue
 & largire. C. Nō per Proserpinā, nō hoc ita simpli-
 citer fiet. sunt n. non vulgares. Sed prius ex iis que
 re, an fieri hoc velint. q̄ si negēt, differendo iis tu,
 homopreciare, persuade. si vero nō persuadeas, sed
 disputādo ab iis vincere, fati tibi sit de tuis amico
 rumq; reb. male statuisse. V. Cur me, beata, rides?
 quomodo n. cum iis colloquar, quomodo respō-
 deant, dū a fini, lues, ac leones sunt? C. Bono es ani-
 mo, hominū ambitiosissime, ego tibi eos præbebo
 & intelligētes & differētes. aut potius hoc, vnum
 sufficiat audire voces, & reddere loco omniū. En
 tibi huncce, habes qui cū disputes. V. Quo autē,
 mea Circe, hūc nomine cōpellabo, aut quisnā hic
 est hominum? C. Quid hoc ad rē? vocetur tibi, si
 videtur, Gryllus. ego autē vos relinquam, ne quid
 videatur in meam gratiā dicere præter animi sui
 sententiā. GRULLVS. Salve Vlysses. V. L. Et tu per
 Iouē Grylle. GR. Quid vis interrogare? V. Intelli-
 govos fuisse homines. itaq; miseror vniuersos, qui
 hanc in conditionē decideritis. par autē est eorū
 me habere rationē maiorē qui cum fuerint Greci,
 huc miseriz peruenierunt. Exoravi itaq; Circe-
 n, ut quicunq; ex vobis ita velit, eum illa restitutum
 pristinz formæ mecum dimittat. GR. Desine Vlyf-
 tes, neque verbum addideris ulterius. vsque adeo
 à nobis tu omnibus contemneris, qui frustra calli-
 dus, reliquisque multo prudentior hominibus ia-
 ctabare: cum tu tamen per imprudentiam & inco-
 gitantiam mutationem de statu deteriore in me-
 liorē reformidaueris. quo modo pueri solent sub-
 terfugere remedia, eaq; reformidant pati, quæ de
 morboris & fatuis faniores ac vsu rationis valen-
 tiores efficiunt: eodem tu pacto mutari ex alio in
 alium renuisti: nuncque cum ipse horres ac me-
 tuis ne si cum Circe degas, ea te imprudentem rei
 in lupum aut suem cōuertat: tum nobis auctor sis
 ut relicta vita omnium rerum copia affluente, si-
 mulque iis quæ nobis ista bona parat desertis, te-
 cum discedamus rursus homines facti, quo ani-
 mali nullum est quod ad miserias facilius feratur.
 V. L. Videre mihi, Grylle, non formam tantum,
 sed animum quoq; perdidisse poculi istius vene-
 ficio, ac repletus esse absurdis & fœdis vsquequaq;
 opinionibus. nisi forte quædam cōsuetudinis vo-
 luptas ad hoc corpus te præstigiis suis deuinxit.
 GR. Neutrū horum est, ὦ rex Cephalleniz. Quod
 si colloqui placet, non conuiciari, facile nos, qui
 vtrunq; vitæ genus callemus, in eam te sententiam
 traducemus, recte nos hanc isti vitam anteferre.
 V. L. Enimvero, Grylle, paratus sum isthæc è vobis
 audire. GR. Proinde nobis quoque in promptu est
 dicere. Ordiamur autem à virtutibus, quarum gra-
 tia videmus vos superbire, ut qui iustitia, pruden-
 tia, fortitudine, aliisque virtutibus bruta maiorem
 in modum præstetis. Responde igitur mihi homi-
 num sapientissime. Memoria tenco te aliquando
 Circe narrasse de agro Cyclopiū, quod is neq; ai āte
 quoquam neq; plantante quicquam tamē ea sit so-
 li præstantia, ut vltro omnis generis fruges edat.

V
 P
 ta
 q
 ca
 tr
 M
 au
 m
 d
 ge
 res
 vt
 spo
 hoc
 tor
 orē
 nō
 a
 get
 it
 ca
 Imo
 hom
 mo
 per
 mit
 biffi
 que
 rum
 das,
 rum
 des
 fiduc
 dan
 atio
 ra me
 tia in
 super
 pugna
 tur, ro
 pater
 sistun
 profu
 catio,
 se fate
 aut eq
 ample
 vero
 adu
 uire. l
 ciles,
 tamen
 tra na
 tempo
 cum si
 patet
 vero
 hinc p
 In br
 quepo
 in tole
 do pro
 lebrari
 Com
 si, q̄
 p̄

Vtram ergo prefers, hancne terram, an capris copascua istam lthacam & asperam, quæ magno culta labore & molestiis diuturnis, vix tandem paucos quosdã & nullius precii fructus cultoribus reddit? Ac caue sis, ne molesti tibi sit aliter respondere, quæ patriæ amor postulet. V. Atqui mentiendum non est. Magis quidem amo & amplecti meam patriam: istam autem Cyclopium regionem laudibus & admiratione maiore dignor. G. Sic ergo esse habere dicemus, sicut prudensissimus hominum censet: alia magis laudanda & approbanda, alia magis deligenda & diligenda esse. Atque hoc ipsum etiam de anima abs te responsum esse censeo. eadem est enim ratio anime, ut melior sit ea, quæ absque labore virtutem tanquam sponte enatum fructum edat. V. Cõcessum sit tibi hoc quoque. G. Proinde id simul iam das animam brutorum ad virtutem esse natura feraciorẽ, ac perfectiorẽ. Nam absque imperio & disciplina, tanquam terra non arata neque cõsita, naturæ instinctu producit augetque; vnicuique convenientem virtutem. V. Et quænam sit ea virtus, Grylle, cuius bestiarum sint participes? G. Imo nulla est virtus, qua non magis prædite sint, quam hominum aliquis sapientissimus. Ac si placet, primo loco fortitudinem considera, ob quam tu superbis, neque pudori tibi ducis quod audax & domitor urbis appellaris: cum quidem dolis, improbiissime, & technis homines simplicem ingenuumque belli modum callentes, fraudis & mendaciorum rudes, deceperis, ac virtutis nomen everfutiendas, quæ minime verfutiam admittit. Atqui brutorum inter se & adversum homines certamina vides ut sine arte ac fraude aperta & nuda cum virium fiducia peragantur, ut suo freta robore se defendant, neque legem vocantem ad pugnam, neque actionem desertæ militiæ metuêtia: sed quia natura metuunt superari, usque ad extremum perdurantia inuicta. non enim vincuntur quando corpore superantur, neque despondent animum, sed inter pugnandum moriuntur. ac multis, dum moriuntur, robur & iræ ardor in unam aliquam corporis partem recedentia atque coeuntia, interficienti resistunt, subsultantque & fremunt, donec ignis instar prorsum existinguantur & pereant. nulla hic deprecatio, nulla misericordiæ imploratio, neque victa se fatentur, neque leo leoni ob fortitudinem seruit, aut equus equo: sicut homo homini seruit, ac facile amplectitur timiditatis affinem seruitutem. Quæ vero homines tediculis aut dolo ceperunt, ea si iam adulta sunt, inedia ac siti mori malunt quam seruire. Pulli & catuli ob ætatem tenelli ac deceptu faciles, multis usque fallacibus illecebris atque inuitamentis tanquam veneficio deliniuntur, ut contra naturam gustatis voluptatibus elanguescant tempore, sustineantque eam quæ cicuratio dicitur, cum sit effeminatio ferociæ naturæ. Vnde maxime patet bruta natura ad audaciam præcliviam, hominum vero confidentiam præter naturam esse. quod vel hinc potissimum, Vlysses optime, addiscere possis. In brutis natura paria ad robur momenta in utroque posuit sexu, ut femina mari nihil concedat vel in tolerandis necessariis laboribus, vel in propugnando pro fetu. sed & lucem quandam Croomyoniam celebrari audis, quæ multum negotii Theseo exhibuit.

φύσιν ἔστιν. ἐκείτην δὲ αὖ, ὡς βέλτερον Ὀδυσσεὺς, μάλιτα καταμάχης. ἐν γὰρ τοῖς θηείοις ἰσορροπεῖται πρὸς ἀλήθειαν ἢ φύσιν, καὶ τὸ θῆλυ τῆς ἀρρενός. ὁ δὲ ἀποδοῖ, ποιεῖν τε τοῖς ὅτι τοῖς αἰσθητοῖς πόνοις, ἀγωνίζεσθαι τε τοῖς ἄλλοις τῆς τεκνῶν ἀγῶνας. ἀλλὰ καὶ Κρομμυωνίαν ἰνὰ σὺν ἀκροῦς, ἢ πρὸς γὰρ μάλιτα πολλὰ, θῆλυ θηείοις ἔσται, τὰς ὅσων παρὶς ἔχει.

A πότερον οὖν ταύτῃ ἐπαινεῖς μάλλον, ἢ τὴν ἀγρίοτον Ἰθάκην καὶ τραχίαν, ἢ μόλις ἀπ' ἔργων τε πολλῶν καὶ ἀπὸ πόνων μεγάλων, μικρὰ καὶ γλίσχρα καὶ μηδένος ἀξία τοῖς γεωργοῖσι ἀναδίδωσι. καὶ ὅπως ἔχεται πῶς οἴσεις, ὡς ὁ δὲ φανόμορον, δῖνοια τῆς πατρίδος, ἀποκλειόμενος. **Ο** δ. Ἀλλ' οὐ δεῖ ψεύδεσθαι. φιλοῦ μὲν γὰρ καὶ ἀσπάζομαι τὴν ἐμῶν πατρίδα καὶ ᾄδω μάλλον, ἐπαινῶ δὲ καὶ ταυμάζω τὴν ἐκείνων. **Γ** ρ. Οὐκ οὖν τῆτο μὲν ἔτιως ἔχειν φησὶ μὲν, ὡς ὁ φρονιμώτατος ἀνδρῶν ἀλλὰ μὲν οἴεται δεῖν ἐπαινεῖν καὶ δοκιμάζειν, ὅσα δὲ αἰρεῖσθαι καὶ ἀγαπᾶν ἐκείνο δὲ οἰμᾶσε καὶ πρὸς τῆς ψυχῆς ἀποκλείεσθαι. ταυτὸν γὰρ ὅτι τὰ πρὸς τῆς γῆρας, ὡς ἀμείνων ἢ ἡσυχίας πόνου τὴν δρετὴν ὡς αὐτοφυῆ καρπὸν ἀναδίδωσιν. **Ο** δ. Ἐγὼ σοὶ καὶ τῆτο οὕτως. **Γ** ρ. Ἡ δὲ οὖν ὁμολογεῖς τὴν τῆς θηείων ψυχῶν διφρασεῖσιν εἶναι πρὸς γενεῶν δρετῆς καὶ τελειοτέρων. ἀνεπίτακτος γὰρ καὶ ἀδίδακτος, ὡς αὐτὸς ἀσπάζομαι καὶ ἀνέστως ἐκφέρει καὶ αὖξαι κατὰ φύσιν, τὴν ἐκάστῃ πρὸς σὴκουσαν δρετῆν. **Ο** δ. Καὶ τί νος ποτὲ δρετῆς ὡς Γρύλλε μέτεσι τοῖς θηείοις; **Γ** ρ. Τίνος μὲν οὖν ἐχὶ μάλλον, ἢ τὰς σφωτάτω τῆς ἀνδρῶν; σκέπει δὲ πρὸς τὸν (εἰ βούλει) τὴν ἀνδρείαν, ἐφ' ἣν σὺ φρονεῖς μέγα καὶ ὅσα ἐγκαλύπτῃ δραστὺς καὶ πολίπορος ἀποκαλούμενος, οἷος ὡς σχετλιώτατε δόλοισι καὶ μηχαναῖς ἀνδρῶν ἀπλοῦ καὶ θυμῶν εἰδύτας πολέμου ἔσπον, ἀπάτης δὲ καὶ ψευδῶν ἀπειροῖς πρὸς ἀκροσάμενος, ὄνομα τῆς πρῶν πρὸς τῆς, τῆς δρετῆς ἢ κίσα πρῶν πρὸς τῆς. ἀλλὰ τῆς γηείων τοῖς πρὸς ἀλλήλων καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀγῶνας ὄρας, ὡς ἀδολοὶ καὶ ἀτεχνοὶ, καὶ μετὰ ἐμφαντοῖς θυμῶν τε τοῦ παρρηῖν πρὸς ἀληθινῆς ἀλήκειας ποιῶνται τὴν ἀμύνην καὶ οὔτε νόμου καλοῦντος, οὔτε ἀπρατείας δεδδοκῆτα γραφῶν, ἀλλὰ φύσει φθόρον τὰ κρατεῖσθαι, μέγιστον τῆς ἐσχάτων ἐγκαρτερεῖ καὶ ἀναφυλάττει τὸ ἀπῆπτον. ἐγὼ ἠπῆται κρατούμενα τοῖς σώμασιν, ὅσα δὲ ἀπαρροῦσι τῆς ψυχῆς, διὰ τῆς μάχης εἰς ἀποδινήσκει. πολλὰ δὲ θηησόντων ἢ ἀλήκει μὲν ἢ θυμοειδοῖς ἀποχωρήσασα πού καὶ σωμαθροισα πρὸς ἐν τῆ σώματος μοειον, ἀνῆσταται τὰ κλεινοῖν, καὶ πηδᾷ καὶ ἀνακαλεῖ, μέγιστον αὖ ὡς αὐτὸς πρὸς ἐγκατασβεσθῆ πρὸς ἀπασιν καὶ ἀπόληται, δέσις δὲ ὅσα ἔστιν, ἐπὶ οἴκου πρὸς ἀίτησις, οὐδὲ ἐξομολόγησις ἢ τῆς, ὅσα δὲ ἀλλοῦ λέων λέοντι. καὶ ἵππος ἵππῳ, δὲ ἀνδρείαν, ὡς αὐτὸς ἀνθρώπου ἀνθρώπου, τὴν τῆς δειλίας ἐπώνυμον, δὲ κέως εἰς ἀσπάζομενος. ὅσα δὲ ἀνθρώποι πάγως ἢ δόλοισι ἐχειρώσαντο, τὰ μὲν ἢ δὲ τέλεια, καὶ ἔσφω ἀπὸ σάμενα καὶ πρὸς δὲ φαν ἐγκαρτερήσαντα, τὰ πρὸς δὲ λείας ἐπάγεται καὶ ἀγαπᾶ θάνατον νεοσοῖς ἢ καὶ σκόμενοις τούτων, δὲ ἠλικίαν διαγῶνις καὶ ἀπαλοῖς ἔσιν, πολλὰ καὶ ἀπατηλὰ μελιζήματα καὶ ὑποπεθῆματ᾽ αὐτῶν φέροντες καὶ καταφαρμάκοντες, ἠδονῶν πρὸς φύσιν γὰρ ὄμοια, καὶ ἀφῆτης ἀδρανῆ χρόνον κατεργάσαντο καὶ πρὸς δὲ ἔσαντο, καὶ ὑπομένειν τὴν καλοῦμεν δὲ ἡμέρωσιν, ὡς αὐτὸς ἀπογυμνακῶσιν τοῦ θυμοειδοῖς οἷς δὲ μάλιτα δηλονότι τὰ θηεία πρὸς τὸ παρρηῖν δὲ πέφυκε. τοῖς δὲ ἀνδρῶν ἢ παρρησία καὶ πρὸς ἀπῆπτον.

καὶ τὴν Σφίρα σκείνω οὐκ αὖ ὠπται ἡ σοφία πρὸς τὸ Φύ-
 κιοι ἀνακαταρτύνω, ἀνίσματα καὶ γείφοις πλέχου-
 σαι, εἰ μὴ ῥά μιν καὶ ἀνδρεία πολὺ τῶν Καδμείων ἐπεκρά-
 τει. σκεῖ δὲ που καὶ Τελμοσίαν ἀλωπεκῆ, μέρμερον χη-
 μα, καὶ πλησίον ὄφιν τῶν Ἀπόλλωνος πρὸς τὸ χρησπέου μο-
 νομαχοῦσαν ἐν Δελφοῖς χημάσαι λέγουσιν. τὴν δὲ Αἴ-
 δλιω ὁ βασιλεὺς ὑμῶν ἔλαβε πρὸς τὸν Σικυωνίου μισθὸν
 ἀστρατείας, ἀείσα βουλοσάμενος, ὅς δειλὸν παρέπιμνησεν
 ἀνδρῶσι πᾶσι ἀγαθῶν καὶ φιλοεικῶν. αὐτὸς δὲ καὶ παρδά-
 λεις καὶ λεαῖνας πολλάκις ἐώρακας, ὡς ἔδειπνῃ τὰ θήρα τοῖς
 ἄρρεσιν ὑφίπται τὸ θυμὸν καὶ ἀλκῆς ὡς ἄρ ἡ σήμη, σὺ
 πολεμουῦτος οἴκη καὶ ἡπαι πρὸς ἐσχάρα πυρὸς, ἔκ αἰετῶν
 ὅσον αἰχελιδόνες ἀμυρομένη τοῖς ἐπὶ αὐτὴν καὶ τὸν οἶκον βα-
 δίζουσας, καὶ ταῦτα Λάχενα ἔστα. τί οὖν ἐπὶ σοὶ λέγω τὰς
 Κασικῆς, ἢ Μαονίδας; ἀλλ' ἐκ τούτων γε δὴ λόγον ἔστιν ὅτι
 πῶς ἀνδρῶσιν ἐφύσει μετεστῆς ἀνδρείας. μετὼ γὰρ αἰὲς ὁ-
 μοίως καὶ ταῖς ζωαῖσιν ἀλκῆς. ὡς ἂν ὑμεῖς κατὰ ἰόμην ἀ-
 νάγκην, ἔχ' ἐκρύστον σοῦδε βουλοσάμενος, ἀλλὰ δ' ἐλάττωσαν
 ἔπειτα καὶ φόροις καὶ δόξαις ἐπήλεισι, καὶ λόγους πλατη-
 ρύμεν μελετᾶτε ἀνδρείαν καὶ τὸς πόνοις ὑφίστασθε καὶ τοῖς
 κινδύνοις, οὐ πρὸς ταῦτα θάρρα ὄντες, ἀλλὰ τὰς ἔτετρα
 μάλλον τούτων δεδιέναι. ὡς ἄρ οὖν τῶν ὄντων ἐταίρων ὁ φθᾶ-
 σαι πρὸς τὸν ἐλαφροῦ ἀνίσταται κόπην, ἔκ κατα-
 φροσῶν σκείνης, ἀλλὰ δεδιὼς καὶ φάτων τὴν βαρυτέραν,
 ἔτις ὁ πληγῶν ἰσχυροῦν, ἵνα μὴ λάβῃ τραύματα, καὶ
 πρὸς ἀκίαν ἵκῃ τὸν πολέμιον ἵνα ἀμυρομένη, οὐ
 πρὸς ταῦτα θάρρα λέος, ἀλλὰ πρὸς σκείνα δειλὸς ἔστι.
 οὕτως δ' αἰαφάγει ὑμῖν ἡ μὲν ἀνδρεία, δειλία φροσῶν
 ἔστα, τὸ δὲ θάρρος, φόβος ὀπισθίμην ἔχων τῶν ἐτέρων ἔ-
 τετρα φάγει. ὅπως δὲ, εἰ πρὸς ἀνδρείαν οἴσθε βελτίους
 εἶ τῶν θηρίων, τί ποτε ὑμῖν οἱ ποιηταὶ τοῖς κρέασι τοῖς
 πολεμίοις μαχομένοις, λυκίφρονας καὶ θυμολόους καὶ
 σὺν ἰκέλοις ἀλκίως πρὸς ἀγροῦσι; ἀλλ' οὐ λέοντά τις
 αὐτῶν ἀφροσύμων, ἔστω ἀνδρὶ εἰκελὸν ἀλκῆν πρὸς ἀ-
 γροῦσι; ἀλλ' ὡς ἄρ (οἶμαι) τοῖς ταχείς, ποδῶν ἰσχυροῖς, καὶ τοῖς
 χαλοῖς, πεφθεῖς, ἰσχυροῦσιν ἰσχυροῖς τοῖς εἰκόσιν, ὀνομάζουσιν,
 ἔτω τῶν δεινῶν μάχοσθαι πρὸς τὰ κρείττονα ποιουῦντας
 ἀφομοιώσεις. αἴποι δὲ, ὅτι τῆς μὲν ἀνδρείας οἱ βαφῆ πρὸς ὁ
 θυμὸς ἔστι καὶ σύμφομα. τούτων δὲ ἀκράτω τὰ θηρία χη-
 ται πρὸς τοῖς ἀγῶνας, ὑμῖν δὲ πρὸς μιν γυμνῶν πρὸς τὸν λο-
 γισμὸν, ὡς ἄρ οἶνος πρὸς ὕδωρ, ἔξισταται πρὸς τὰ δεινὰ, καὶ
 ἀπολείπει τὸν καρόν. ἐνίοι δὲ ὑμῶν σοῦδε ὅπως φασὶ χημάσαι
 πρὸς ἀλαμβαίνειν ἐν ταῖς μάχαις τὸν θυμὸν, ἀλλ' ἐκποδῶν
 θεμῶν, ἢ φρονι χημάσαι τὰ λογισμῶν, πρὸς μὲν σωτηρίας
 ἀσφάλειαν ὀρθῶς, πρὸς δὲ ἀλκῆν καὶ ἀμυρομένη ἀσχετὰ λέ-
 γουσι. πῶς γὰρ ἔκ ἀποτον ἀμυρομένη μὲν ὑμᾶς τὴ φύσιν ὅτι μὴ
 κέντρα πρὸς σφύσε τοῖς σώμασι, μηδὲ ἀμυρομένη οὐδὲν ἔσται,
 μηδὲ ἀγκύλοις ὀνοχας, αὐτοῖς δὲ τῆς ψυχῆς τὸ σύμφυτον ἀ-
 φαίρειν ὄπλον καὶ κλέειν; Οἱ δὲ Παπαὶ ὁ Γρύλλε δεινὸς
 μοι δοκεῖς γελῶναι σοφιστῆς, ὅς γε καὶ νῦν ἐκ τῆς συνηθείας
 φησὶ γυμνῶν, ἔτω νεανικῶς πρὸς τὴν ἰσχυροῦσιν ἐπιχειρή-
 σαι. ἀλλὰ τί οὐ πρὸς τῆς σωφροσύνης ἐφεξῆς διεξήλθης;

ΓΡ. Ὅτι ὡμην σε τὴν εἰρημῶν πρὸς τὴν ἐπιλήθειαν, σὺ δ' ἀπεύδεις ἀκρόσασθαι τὸ πρὸς τὴν σωφροσύνης, ἐπεὶ σωφρο-
 νεατῆς μὲν αἰετῆ ζωαχῆς, ἀποδείξει δὲ σωφροσύνης αὐτὸς οἶε δεδωκέται, τὴν Κίρκης ἀφροσύνης πρὸς φροσύνης, καὶ
 τούτων μὲν σοφιστῆς τῶν θηρίων ἀφροσύνης πρὸς ἐγκρατείας. σοῦδε γὰρ σκείνα τοῖς κρείττοσιν ἐπιθυμῶν πλησιάζειν,

A & illam in Phycio Sphingem desidentem, ac a ni-
 gmata & griphos texentem, non tutata esset sua sa-
 pientia, si non virib. & fortitudine Thebanismultū
 antecelluisset. circū quæ loca etiam vulpē Teume-
 sian fuisse aiunt, animal perniciosum: & in vicinia
 serpentē femellā, quæ apud Delphos cū Apolline
 de oraculo certamine singulari decreuerit. atq; Æ-
 tham rex vester à Sicyonio illo accepit mercedis
 locovt eū immunē militiæ faceret: optimo sane cō-
 filio, vt qui homini timido equam bonam ac cer-
 tandi cupidam anteponeret. Ipse pantheras ac lea-
 nas sæpius vidisti, nihilo masculis ferocia & robo-
 re inferiores. cū tua vxor te belligerante domi ad
 focum desideat, & ne tantū quidem, quantum hi-
 rundines, moliatu cōtra eos, qui ipsam familiam-
 que oppressum eunt. & quidem ea Spartana est, ne
 Caricas tibi aut Mæonidas mulieres obiiciam. Ex
 his tamen quæ dixi, liquet viros non naturali esse
 p̄ditos fortitudine. (alioquin hæc etiā mulierib.
 adesset) sed legū necessitate coactos, non sp̄te ve-
 stra, moribus, reprehensionibus, aduenticiisq; o-
 pinionib. feruentem, verbisq; effictam meditari
 fortitudinem: laboresq; & pericula subsistere, non
 quod animos aduersum ea geratis cōfidentes, sed
 quod alia his magis metuitis. Sicut itaq; tuorum
 fociorum qui reliquos anteuertit, is remum le-
 uem arripit, non quod hunc contemnat, sed quod
 sibi à grauiore metuit. ita qui ietum sustinet ne
 vulneretur, & hostem vlciscitur ne cruciatum aut
 mortem perferat, non animosus aduersum illa, sed
 ad hæc timidus est. Itaq; apparet fortitudinem ve-
 stram, prudentem esse timiditatem, confidentiam
 autem metum cum sciētia coniunctum alia per
 alia euitandi. Denique si fortitudine vos præire
 brutis putatis, cur poetæ vestri eos qui optime in
 hostem pugnant, luporum, leonum, aut apri robo-
 re similes perhibent? cum vicissim nemo leonem
 homini animo vel robore similem dicat. Sed nimi-
 rum sicut veloces aiunt ventorum celeritatem in
 pedibus habere, & formosos deorum formæ æqua-
 les, re nimis exaggerata dicunt: sic etiam pugna-
 cium similitudinem à præstantiore ducunt. Cu-
 ius rei causa est, quod fortitudinis tanquam acies
 & induratio est animi feruor, quo puro vtuntur
 bruta in certaminibus. vobis cum ratione com-
 mixtus, veluti aqua dilutum vinū, cedit periculis,
 & occasionem dimittit. Sunt quidam vestrum qui
 omnino in pugna negant debere animum exca-
 descere, sed hoc feruore excluso sobria vtendum
 ratione. recte dicentes, quo ad salutem tutandam
 attinet, pessime quod ad vltionem & robur exse-
 rendum. Qui enim non sit absurdum, quod cum
 naturam incusetis, quæ corporibus nō adiecit sti-
 mulos, neque dentes ad vlciscendum paratos, aut
 curuos vngues, ipsi arma animæ à natura data au-
 fertis aut eneruatis? VL. Papæ Grylle, videre mihi
 egregius factus sophista, qui etiam nunc ex suilla
 loquens eute tā strenue de proposito argumētari.
 Sed cur nō deinceps de tēperātia differuisti? GR.
 Quia dicta existimabam te prius reprehensurum.
 Sed tu festinas ad auditionē de hac virtute, quæ & pu-
 dicissimā habes vxorem, & ipse videris documentū
 edidisse tēperantiæ, Circes concubitu spreto. Atq;
 p̄fecto nihil hac in re antecellis animalib. brutis.

Nam hæc quoque voluptates & amores captant à sui generis animalibus. Itaque admiratione dignum non est, si quemadmodum Mendefius in Ægypto caper inclusus cum multis ac formosis mulieribus, coitu abhorret, & capras desiderat: ita tu venere consueti uteris, homo cum sis, concubere cum dea noluiti. Ceterum Penelopes tuæ castitatem innumere cornices crocitantibus ridiculam esse ostendit atque contemtu exponit, quarum uniuscuiusque si moriatur mas, viduitatem non per exiguum tempus, sed per nouem etate res hominum feruat. ut si libeat comparare, vnaquæuis cornix nouies castitatem tuam superet Penelopes. Sed quando obseruauisti me esse sophistam, agedum dispositione quadam utar orationis, expositaque temperantiae definitione, concupiscentiarum genera persequar diuidendo. Est ergo temperantia contractio quedam cupiditatum, & ordo, perimens superuacaneas & adscititias, temperantiae autem & mediocriter cum decori ratione obsequens necessitati. In appetitionibus nonne cernis inesse infinitum differentiarum numerum? Potus & à natura desiderat & à necessitate flagitatur. Res venerea quantum suum habet à natura principium, tamen sunt qui ea nullo cum incommodo careant. itaque naturalis hæc, non etiam necessaria vocatur. Sed ex appetitiones, quæ neque à natura neque à necessitate oriuntur, ob imperitiã autem rectioris ex inani quadam opinione introspicuntur, parum abest quin vestras naturales obruerint cupiditates sua multitudo inuertas. itaque segerunt, ut turba peregrinorum conueniens viuens ciues atque indigenam populum. At non omnes bestiarum animis prædita, quæ inaccessæ sint omnibus foris introductis affectionibus, & à vanis opinionibus tantum à mari longe remotam vitam agant, elegantia & superuacaneo vitæ degere cultu vobis sunt inferiores: temperantiam præclare tuetur, appetitionesque rectis legibus regunt, quæ iis ad sunt neque multæ neque alienæ. Me quidem ipsum, non minus quam nunc te, autum proculit, ut cui nulla res digne possit comparari. ad se trahebant me ebur & argenti. quod horum possideret plurimum, mihi felix & diis charus videbatur homo, siue Phryx esset, siue Car, & vel Dolone ignobilior, vel Priamo calamitosior. huc ego sæpe meis accommodatis cupiditatibus nullam neque gratiam neque voluptatem aliis ex bonis vitæ percipi, cum quidem essent abunde, quod me maximorum indignum & exortem bonorum esse arbitraret. Itaque memoria recolome, quo tempore te in Creta vidi amicum vestre ad solennem factam ostentationem, non admiratum fuisse prudentiam aut virtutem tuam, sed amicum tunc coloris purpurei, attonitumque fuisse ob pulcritudinem vestitus. sed & fibula aurea habebat, si recte memini, aliquid operis elegantis celo parati subtilissime. denique mulieris in modum præstigiis captus te sectabar. Nunc inanibus istis opinionibus euacuatis, aurum & argentum sicut quosquis lapides contemno & super ea incedo, tuis autem lænis & rapetibus non per Iouem suauius indormiam, quam plenus cibi alto mollique cæno. Ac huiusmodi quidem foris adscitarum cupiditatum nulla in animo habitat nostro: sed maior pars vitæ nostre necessariis appetitionibus atque concupiscentiis temperatur & voluptatibus non necessariis, sed naturalibus duntaxat neque inordinate, neque profuse indulgemus.

A Διὰ τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἐρωτικῆς πάθους τὰ ὁμόφυλα ποιῶνται. οὐ γὰρ μακρὸν μὲν οὖν ὅστις εἰ κατὰ τὸν ὁ Μειδῆσιος ἐν Αἰγύπτῳ τρεῖς λέγεται πολλαῖς καὶ καλαῖς σκυρινοῦ μῦθος γυναιξίν, ὅσα εἴη μίγνυσθαι παρθένους, ἀλλὰ πάθος τῆς αἰσῆς ἐπιπέσει μάλλον, ἔτι σὺ χάρων ἀφροδίταις σκυρινοῦ, ἔτι λείπει ἀνδρῶν ὡν θεὰ σὺ καθεύδεις. τὴν δὲ Πρωτοῦ πησ σαφροσύνην μυσταὶ κερῶναι κρωζοῦσι γέλασα θήσων καὶ κερῶν φρονησῶν, ὡν ἐκείνης ἀποδοῦναι ὁ ἀρρῶν, ἐκ ὀλίγου χρόνον, διὰ τὴν ἀπὸ χηρῶν γενεῶν ἀνθρώπων ὡς τε σοὶ τὴν καλίω Πρωτοῦ πησ ἀποδοῦναι ἀποδοῦναι ἔτι σαφροῦν ἢ βούλει κερῶναι. ἀλλὰ ἐπεὶ σε μὴ λελήθη σοφίης ὡν, φέρε χηρῶν ταῖς πρὸς τὸ λόγον, τῆς μὲν σαφροσύνης ὅσον τέρμνος, καὶ ἦμος δὲ τῆς ἐπιθυμίας διελέγμενος. ἡ μὲν οὖν σαφροσύνη βραχυτέρας ὅστις ἐπιθυμῶν καὶ ταῖς, ἀναγκῆς μὲν τῆς ἐπιπέσει καὶ ἀπειτίας, καὶ ἔτι καὶ μετεώρητι κρομοῦσαι τῆς ἀναγκῆς. ταῖς δὲ ἐπιθυμίας ἐφορᾶς που μυσταὶ ἀφροῦν, καὶ τὴν πόνημα τῶ φυσικῶ καὶ τὸ ἀναγκῆς ἔχουσαι. αἱ δὲ τῶ ἀφροδίταις, αἱς ἀρχῆς ἢ φύσις ἐκιδῶναι, ἐστὶ δὲ που καὶ μὴ χροῦν ἔχειν ἰσχυρῶς ἀπαλαγήματα. φυσικῶ μὲν οὖν, ὅσα ἀναγκῆς δὲ ἐκλήθησιν.

C Ὅ δὲ τῶ μὴτε ἀναγκῆς μὴτε φυσικῶν, ἀλλ' ἐξ ἄλλων ἀποδοῦναι κενῆς δὲ ἀπειροκαλίαι ἐπιτεκνῶν ἦμος, ὡμῶν μὲν ὀλίγου δὲ τῆς φυσικῆς ἀπειροκαλίαι ἀπὸ πλείστοις ἀπάσας, ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸν ὅχλος ἐπιπέσει δὴ μὲν, κατὰ βραχυτέρας πάθος τοῖς ἐγγυρῶν πολίταις. τὰ δὲ θεῖα πρῶτα πασι ἀβάτοις καὶ ἀπειπέσις ἔχοντα τῆς ἐπιπέσει πάθος τῆς ψυχῆς, καὶ τοῖς βίοις πόρρω τῆς κενῆς δόξης, ὡς κατὰ θαλάσσης, ἀπαισιμῆς, τῆς γλαφυρῆς καὶ ἀπειτίας ἀναγκῆς ἀποδοῦναι. Ὅ δὲ σαφροῦν καὶ μάλλον ἀνομείδαι ταῖς ἐπιθυμίας, οὐτε πολλαῖς σκυρινοῦσας, οὐτε ἀποδοῦναι, σφόδρα ἀφροῦσθαι. ἐμὲ γὰρ ποτε καὶ αὐτὸν, οὐχ ἥτιον ἦσεν ἡμῶν, ἐξέπληθη μὲν χρυσός, ὡς κτημάτων ἄλλων ὅσδε τῶ ἀφροῦσθαι ἦρει δὲ ἀργυρῶν καὶ ἐλέφας. ὁ δὲ πλείστα τούτω κερῶν, ἐδόκει μακρείος ἢ εἴη καὶ θεοφιλῆς ἀνὴρ, εἴτε φροῦς εἴτε κατὰ τὸν Δόλωνος ἀφροῦσθαι καὶ τῆς Πειάμου βαρυποτμότερος. ἀναγκῆς ἀφροῦσθαι αἰ ταῖς ἐπιθυμίας, οὐτε χάριν οὐτε ἡδονῆς ἀπὸ τῶ ἄλλων παθῶν ἀφροῦσθαι ὅτιον καὶ ἰσχυρῶν ἐκαρπούμεν τὸν ἑμαυτοῦ βίον, ὡς τῶ μεγίστων ἀποδοῦναι καὶ ἀμοιρῶν ἀγαθῶν ἀπολελεμῶν. Ἐξ ἄλλων ὡς σε μέμνησαι ἐν Κρήτῃ θεοσάμνος ἀμπεροῦν κερῶν ἀφροῦσθαι, οὐ τὴν φροῦσθαι ἐξ ἄλλων, ὅσδε τὴν ἀφροῦσθαι, ἀλλὰ τῆς χηρῶν εἰρασιμῆς ἀπειτίας εἰς λεωπότητα, καὶ τῆς χηρῶν εἰρασιμῆς ἀφροῦσθαι τὴν ἐλπίτητα, καὶ τὸ κάλλος ἀγαθῶν καὶ τῆς πρῶς, εἴχε δὲ πὶ καὶ ἡ πόρπη χρυσός οὐσα παῖνον, οἴμα, παρείας διηκεῖσθαι μὲν, καὶ εἰπέμεν γερῶν ἀφροῦσθαι, ὡς κατὰ ἀγῶνας. ἀλλὰ νῦν ἀπληλαγμένος ἐκείων τῶ κενῶν δόξαι καὶ κερῶν ἀφροῦσθαι, χρυσὸν μὲν καὶ ἀργυρῶν ὡς κατὰ τοῖς ἄλλοις λίθοις ἀφροῦσθαι ἀφροῦσθαι, ταῖς δὲ σῆς χηρῶν καὶ πάθησιν ὅσδε ἀνὰ μὲν Δία ἡδονῆς ἢ βαθεῖ καὶ μαλθακῶ πηλῶ μεσὸς ὡν ἐγκατακλιθεῖσθαι ἀναπαύμενος. τὰ δὲ ποιαῦτα τῶ ἐπιπέσει ἐπιθυμῶν ὅσδε μὲν ταῖς ἡμετέρας ἐνοικίεται ψυχῆς. ἀλλὰ τὰ μὲν πλείστα ταῖς ἀναγκῆς ὁ βίος ἡμῶν ἐπιθυμίας

καὶ ἡδονῆς διοικεῖται, ταῖς δὲ ὅσα ἀναγκῆς ἀλλὰ φυσικῆς μόνον οὐτε ἀτάκτως οὐτε ἀπλήτως ὁμιλοῦμεν.

καὶ ταῦτα γε παρ᾽ ἑὸν διέλθωμεν. ἢ μὲν οὖν παρ᾽ ἑὸν διὰ δὴ
 καὶ κινεῖται τ᾽ ἀποφορᾷς τ᾽ ὄσφρησιν, οἴκφος ἡδονὴ παρ᾽ ἑὸν
 ὄφελος καὶ ποροῖα καὶ ἀπλοῦν ἔχειν, ἀμα χρεῖαν πινά συμβάλλ-
 λει) τῆ δ' ἄγε γινώσκῃ τῆς ἔσφης. ἢ μὲν γὰρ δὴ λῶτα ἔγλυκερός καὶ
 δριμύτος καὶ αὐστηρὸς γινώσκῃ βεβαίως καὶ λέγεται, ὅταν ἔφ' ἡρωστῆ
 παρ᾽ ἑμὶ γινώσκῃ οἱ χυμοὶ σίτησιν πινά λάβωσιν. ἢ ὄσφρησις
 ἡμῶν παρ᾽ ἑμὶ τῶν χυμῶν, γινώσκῃ ἔσα τ᾽ διωάμεως ἐκείνου, πολὺ
 τ᾽ βασιλικῶν παρ᾽ ἑμῶν σκεπτότερον διαμαθαινομένη, ὅ μὲν
 οἰκίον εἰσω παρῆσι, ὅ δ' ἄλλο ὄσφρησιν ἀπελάυνει καὶ ἐκ ἐὰν ἴχην,
 ὅσδε λυπησῶν τ᾽ γινώσκῃ, ἀλλὰ δ' ἄγε βάλλα καὶ κατηρησῆ τ' φαν-
 λότητι παρῆν ἢ βαρβάρωι, τὰλλα δ' ἐκ εἰσοχλῆς, κατὰ τῶν ὑ-
 μῖν τὰ θυμῶν μαλακῆ καὶ κινάμασμα καὶ καρδίας καὶ φύλλα καὶ κα-
 λάμους Ἀραβικοῦ, μὲν δ' ἄγε πίνος καὶ δόλοποιον φαρμακίδος
 τέχνης, ἢ μωρετικῆς, αἰόμοια σιωπῆν εἰς ταῦτα καὶ συμφοί-
 τῶν ἀνακίεσσα, χρεμάτων πολλῶν ἡδονὰς ἄνδρον καὶ
 χερσαῖον καὶ παρ᾽ ἑμὶ ὅσδε ἐδαμῶς χρεῖσιμον ὄσφρησιν. ἀλλ-
 λά καὶ τῶν αἰδρωῶν τῆς πλείους, ὡς μὲν δ' ἑμὶ αὐτῶν ἐλέλθῃ συλ-
 γινεσθαι γινώσκῃ, εἰ μὴ μύρων ὑμῖν ὀδωδ' ἔχει καὶ δ' ἄγε παρῆσι
 τῶν εἰς ταῦτα φοιτᾶν. ἀλλὰ καὶ παρῆσι τε σέως καὶ βάρους αἰ-
 γας, καὶ τὰ ἄλλα θήλεα τῆς σιωπῆς αὐτῶν τ᾽ ἰδίας ὄσφρησιν
 ἐπάγει), δρόσου τε κατὰ τῆς καὶ λειμῶν ὀδωδ' ἔχει καὶ χλῆς,
 συμφέρεται παρ᾽ ἑμὶ τῆς γάμοις ὑπὸ κρινῆς φιλοφροσύνης,
 ἔχει δ' ἄγε ἰσορροπία μὲν αἰθέρη καὶ παρ᾽ ἑμὶ ἰσορροπία τ᾽ ἐπιθυμί-
 ας ἀπάγει καὶ χρεῖσις καὶ ὄσφρησιν. οἱ δ' ἄγε ἄρετες ὑπὸ οἴφης καὶ
 μὲν ἰσορροπίας ὄσφρησιν μισοῦ καὶ πίνος καὶ λαβείας, ὅ τ' ἄγε σέως
 ἔργον, ἀδολον τ᾽ σιωπῆ καὶ αἰματόν ἀφροδίτῃ μετόντες,
 ἢ κατὰ ἄρετας ὄσφρησιν, ὡς περ φουτῶν βλάστην, ἐγείρουσα τ᾽ ἄγε
 τῶν ἐπιθυμίαν, ὄσφρησιν ἔσπεσεν, οὐτε τ᾽ ἄγε σέως παρῆσι μύρων
 μετὰ τῶν κύνων, οὐτε περὶ ἄρετας ἐπὶ τῶν ἄρετων. οὐτῶ μὲν
 ἔχει καὶ ἀδολον πρὸς ἡδονὴν παρ᾽ ἑμὶ, ὅ δ' ἄγε ἡ φύσις. ὅταν
 οὐτε ἄρετες παρ᾽ ἑμὶ ἄρετες, οὐτε θήλεος παρ᾽ ἑμὶ ἡλυμῆσιν εἰ-
 ναι τ᾽ ἄγε θηλείων ἐπιθυμία, μέγιστον γὰρ νῦν ἐπιθυμῶσιν. ὑμῶν δὲ
 πολλὰ ποιῶντα τ᾽ ἄγε σιωπῆ καὶ ἀγαθῶν. ἐὰν γὰρ τοῖς ὄσδε
 νόσ ἀξίους ὄδε Ἀγαμέμνων τῶν Βοιωτῶν ἐπὶ ἡλθε κινηγετῶν
 τὸν Ἀργυμνον ὑπὸ φθῆσιν, καὶ κατὰ τῶν ἡδονῶν τῆς θα-
 λάσσης καὶ τῶν πινῶν. εἴτα κατὰ τῶν ἡδονῶν ἐαυτὸν ἐπιθυμῶν
 εἰς τῶν Κωπαῖδα λίμνῃ, ὡς αὐτῶν κατὰ τῶν ἡδονῶν τὸν ἔρωτα,
 καὶ τῆς ἐπιθυμίας ἀπαλλάξομεν. ὄδε ἄγε ἡ ὄσφρησιν ὀμοίως
 ἐπιθυμῶν ἀχρεῖον ἐπιθυμῶν, ἀπελείφθη τ᾽ ἄγε ὄσφρησιν,
 καὶ παρ᾽ ἑμὶ τὸν ὄσφρησιν. ἐν δὲ τῆ ἡδονῇ τ᾽ ἄγε Ἀ-
 πόλλωνος λαθῶν πρὸς ὑμῶν ἐπέγραψεν, Ἀχιλλεύς καλός,
 ἡδὴ τ᾽ Ἀχιλλεύς ὑὸν ἔχοντος καὶ τὰ χρεῖσις πιν-
 ῶν ἄγε ἀφροδίτῃ. ἀλεκτροῦν δὲ ἀλεκτρονῶν ἐπιθυμῶν
 ἡδονῶν, θηλείας μὴ παρούσης, κατὰ τῶν ἡδονῶν τῆς ζωῆς, μα-
 τεῶς πίνος ἢ τεραποκίτου μέγιστον καὶ δεινὸν ἀποφαινοντος εἰ)
 ὅ μὲν οὖν. οὕτως καὶ παρ᾽ αὐτῶν ὀμολογῆται τ᾽ ἄγε ἄρε-
 τῶν ὅτι μᾶλλον τοῖς θηλείοις σωφρονεῖν παρ᾽ ἑμὶ, καὶ μὴ
 παρ᾽ ἑμὶ ἀφροδίτῃ τῆς ἡδονῆς τῶν φύσιν. τὰ δὲ ἐν ὑμῖν ἀ-
 χρεῖα ὄδε τὸν νόμον ἐγρῶσα σύμμαχον ἢ φύσις ἐπὶ
 ὄσφρησιν κατὰ τῶν ἡδονῶν, ἀλλ' ὡς παρ᾽ ἑμὶ ὄσφρησιν ἐκφρο-
 μῶν πολλὰ κατὰ τῆς ἐπιθυμίας δεινὸν ὄσφρησιν καὶ παρ᾽ ἑμὶ
 χρεῖσις καὶ σίτησιν ἐν τοῖς ἀφροδίτοις ἀφροδίτῃ τῆς φύ-
 σεως. καὶ γὰρ αἰγῶν ἐπειράθησαν αἰδρες καὶ ὄσφρησιν καὶ ἰπ-
 πῶν μινύμωροι, καὶ γινώσκῃ ἄρετες θηλείοις ἐπεμαίθησαν.

A Atque has quidem primo loco perpendamus. Vo-
 luptas ea, quam ex fragrantibus, & odore suo ex-
 halante olfactum adficientibus percipimus, præ-
 terquam quod simplicem sui præbet, eamque gra-
 tis vsuram, simul etiam discernendo alimento
 conducit. Nam lingua & est & dicitur norma sa-
 porum, vt dulcis, acris, austeri, reliquorum: quan-
 do ij confusi offeruntur sensui. Olfactus autem
 noster ante saporem deprehendens vim vniuscu-
 iusque alimenti, longeque accuratius quam regii
 solent prægustatores sensu eam percipiens, id
 quod naturæ conueniens est admittit, alienum a-
 molitur, neque gustare id finit aut gustatum of-
 fendere: sed vitium rei olfactæ defert atque accu-
 sat, antequam iniuriam ea attulerit. De cætero au-
 tem molestus nobis non est odoratus sicut vobis,
 quos cogit suffitus, cinnamoma, nardos, maloba-
 thra, calamos Arabicos, cum subtili quadam me-
 dicatrice arte aut seplasiaria conquirere & vna vo-
 rare, magna pecunia parum virilem, ac potius
 puellas decentem, nullaque omnino vtilitate com-
 mitatam delectationem redimentes. Et vero is
 odoratus, quanquam hoc modo affectus, corru-
 pit tamen non mulieres tantum omnes, sed & ple-
 rosque viros, vt ne cum suis quidem coire velint
 vxoribus, nisi vnguenta eæ ac odoratos pulueres
 redolcant. Atqui porcæ sues, & capros capræ, a-
 liæq; feminæ sui generis mares proprio odore al-
 liciunt, purumque rorem, prata, herbasque vbi re-
 dolent, communi amore ad miscendum corpora
 cientur. Non hic, vt inter hoës, feminæ simulatio-
 ne recusationis ludunt, aut libidini fraudes, præ-
 stigias, dénégationesque prætexunt: neque ma-
 res stimulo & luxuria agitati, mercede, labore
 atque obsequiis coitum redimunt. sed doli ex-
 pertem ac sine mercede tempestiuam sectamur
 venerem, quæ statò anni tempore cupiditatem a-
 nimalium veluti germen aliquod excitans, illico
 restinguit, neque femella marem à conceptu ad-
 mittente, neque aggrediente mare. Adeo exilem
 & imbecillum honorem apud nos voluptas obtin-
 net, omnia naturæ deferuntur. Itaque in hunc vs-
 que diem inter nos neque mas marem, neq; femi-
 nam femina amauit, qualia multa memorabiles,
 & præclari viri apud vos commiserunt: vt viles
 missos faciam. Agamemno quidem Bœotiam
 perlustrauit Argæum venans subterfugientem, fal-
 sisq; mare & ventos onerans criminibus, tandem
 pulcre pulcorum sese in lacum Copaidem demer-
 sit, vt ibi amorē extingueret, ac se cupiditate libe-
 raret. Itidem Hercules imberbem sectans amasi-
 um, deseruit optimos socios, classemq; & institu-
 tum prodidit. Et in tholo Apollinis Proi quidam
 vestrum expertus scripsit, Achilles pulcer: cum
 iam Achilles filium haberet. audioque durare ad-
 huc eam scripturam. At gallus si gallum conscen-
 dat absente gallina, viuus comburitur, aruspice a-
 liquo pronunciante graue atroxq; id esse ostentū.
 Ita ipsi homines hoc confessi sunt, castitate à bru-
 tis se superari, eaq; naturæ vim non facere volup-
 tatum percipiendarum causa. Vestras libidines na-
 tura, quanquā legis auxilio fulta, tamen intra suos
 non potest coercere fines: quin eæ instar flu-
 uii exundantes atrocem foeditatem, tumultum,
 confusionemque naturæ gignant in re venerea.
 Nam & capras, porcæ, equas iniucunt viri, & fe-
 minæ insana mascularū bestiarū amore exarserūt.

ex huiusmodi enim coitibus vobis sunt Minorau-
 ri, Siluani seu Aegipanes, atq; (vt mea fert senten-
 tia) etiam Sphinges, & Centauri nati. Enim vero fa-
 me coactus canis aut auis aliquando cadauere hu-
 mano vescitur. ad coitum nullus vnquam est ho-
 mo à bestia sollicitatus. bestias vero cum ad hanc,
 tum ad alias voluptates vos vi trahitis ac cōtra ius
 vsurpatis. Porro homines ita vitiosi & incontinen-
 tes cum sint in dicto cupiditatis genere: tamen eu-
 uinci potest, multo adhuc brutis intemperantio-
 res eos esse. quod attinet ad appetitus necessarios,
 id est potum ac cibum. Hic nos voluptatē semper
 cum aliqua vtilitate captamus. Vos, qui volupta-
 tem potius, quam naturæ conueniens alimentum
 persequimini, multis ac diuturnis multamini mor-
 bis, qui tanquam vno aliquo è fonte hausti abun-
 dantia, corpus omnis generis flatibus expurgatu
 difficilibus replent. Primum enim vnicuique a-
 nimalis generi suum est quoddam cognatum natu-
 ræ alimentum: aliis herba, aliis radix, aut fructus.
 & quæ carne vescuntur, nullum alium fructum ea
 appetunt, neq; in infirmioribus alimentum eripiunt:
 sed & ceruum pasci finit leo, & lupus ouem, quan-
 tum natura statuit. Homo autem gulæ studio ad om-
 nia se ferens, omnia tentans, omnia gustans, vt
 sui & naturæ ipsius conuenientis ignarus etiam nū
 nutrimenti, solus inter omnia animalia omnibus
 vescitur. Primum vtitur carnibus, nulla cogente
 inopia, nulla penuria: cum liceat ei quouis tempo-
 re alios è seminibus & plantis decerpere cibos,
 multitudine nunquam defectura. sed luxuria, &
 fatietate necessariorum, alienas & pollutas cædi-
 bus animalium escas sectatur, immanitate etiam
 fauissimas vincens feras. Sanguis enim & cædes ac
 carnes miluo, lupo, draconi conueniens sunt ci-
 bus, homini autem obsonium. Deinde cum omni-
 bus vtatur generibus, non sicut bestia à plerisque
 formis abstinet homo, paucis ob necessitatem nu-
 trimenti infestus est: sed neq; auis vlla, neq; in a-
 quis degens, aut in terra viuens animal vllum effu-
 git vestras illas, quæ benignæ hospitaesq; dicun-
 tur, mensas. Esto: his vos obsoniis dulciores redde-
 re cibos. Quid ergo ad hæc ipsa * Sed anima-
 lium brutorum nullam inutilem aut inanem ad-
 mittit artem prudētia. necessarias non ab aliis im-
 portatas, aut mercede data cognitatas, vel cura glu-
 tinante singula, parceq; oblatas contemplationib.
 compingent enanciscitur, sed à natura habet ge-
 nuinas & cognatas, atq; profert. Agyptios vniuer-
 sos aiunt esse medicos. At vero quoduis brutum a-
 nimal non tantum ex sese arte ad sanandū est præ-
 ditum, sed etiam alimenti quærendi, robur paran-
 di, aduersa declinandi, conuenientia querendi, at-
 que etiam ad muscen, pro modo cuiq; animalium
 à natura p̄scripto. Nā à quo didicimus porci, quan-
 do ægotamus, ad fluuium descendere cancrorū
 capiendorum gratia? Quis docuit testudines de-
 uoratis viperis organum postea edere? quis capris
 Creten sib. præcepit, vt sagittis ista dictamnum q̄-
 rant, quo comesto cuspides excidunt. Si enim di-
 cas verum esse, harum rerum magistrā esse natu-
 ram, brutorum intelligentiam refert ad principiū
 præcipuum atq; sapientissimum. Tum si istam in-
 telligentiā non dignamini rationis aut intelligētiæ
 nomine: tempus est vt circumspiciatis de nomine
 alio honestiore & angustiore. sicut nimirum re ipsa
 ostēdit maiorē admirabiliorēq; facultatē sibi esse,

A *ὅτι γὰρ τῶν ποιούτων γάμον ὑμῶν Μινώταυροι καὶ Αἰγίπιοι
 ὡς δὲ ἐγώ μιν, καὶ Σφίγγες αἰαδλασάνοισι, καὶ Κένταυροι. καὶ
 πῶς Διὰ λιμὸν ποτε, αἰ δεσφῶν καὶ κύων ἐφαρμύσαν ἀνάγ-
 κης, καὶ ἔρως ἐπεγύσατο, πῶς ὁ στωϊστικὸς ὁ δὲ ποτε θη-
 εῖον ἐπεχίρησεν ἀνδρῶν πωρήσασθαι. θηεῖα ὁ δὲ δεσφῶν
 καὶ πῶς ταῦτα καὶ πῶς ἄλλα πολλὰ καὶ ἡδοναὶς βιάζονται
 καὶ τῶν ἀνομοσίων. οὕτω ὁ φαῦλος καὶ ἀκαταίετος ἐπι-
 λυγῆς ἐπιθυμίας ὄντες, ἐπιμαλλον ἐπὶ ἀναγκάσι ἐλέγ-
 ται πολὺ τὰ σφροειν ἀπολείπει μὲν τῶν θηεῖων. αὐτὰ δὲ εἰ-
 σὶν αἰ τῶν βράσιν καὶ πόσιν, ὡν ἡμεῖς μὲν ὁ ἡδὺ μὲν χρεῖας τι-
 νός αἰεὶ λαμβάνομεν. ὑμεῖς δὲ τῶν ἡδονῶν μαλλον ἢ ὁ χεῖρ φύσιν
 τῶν ἔσθης διώκοντες, ὑπὸ πολλῶν καὶ μακρῶν κολάζεσθε νο-
 σσημάτων, ἀπὸρ ἐκ μιᾶς πηγῆς ἀπυτλούμενα τῶν πλησι-
 νῆς τοῖς σώμασιν, πῶς ὁ δὲ πῶν πηδύματων καὶ δικαίαν τῶν
 ὑμᾶς ἐμπιπλοῖ. πῶς ὁ μὲν γὰρ ἐκαστοῦ ἡμεῖς ζώου μία ἐ-
 φῆ σύμφυτος ἐστὶ, τοῖς μὲν, πῶς, τοῖς ὁρίσας τῆς ἡκαρτίας: ὅσα
 δὲ σαρκοφαγεῖ, πῶς ὁ δὲ ἄλλο δὲ πεταῖ βορῆς εἶδος, ὁ δὲ
 ἀφαιρεῖται τῶν ἀδυναστεῖων τῶν ἔσθῶν, ἀλλὰ ἐάνεμεσθαι
 καὶ λέων ἐλαφον, καὶ λύκος πῶς ἔσθῶν, ἢ πέφυκεν. ὁ δὲ ἀνδρῶ-
 νος ὅτι πῶς τῶν ἡδονῶν ὑπὸ λαμβάνειας ὁ δὲ ἡδονῶν,
 καὶ πειρώμενος πῶς τῶν καὶ ἀπογευόμενος, ὡς ὁ δὲ πῶς ὁ πῶς-
 φροσὴν καὶ οἰκείον ἐγνακῶς, μόνος γέγονε τῶν ὄντων παμφά-
 γων, καὶ σαρξὶ χρεῖται πῶς τῶν, ὑπὸ ὁ δὲ μιᾶς ἀπορίας οὐ-
 δὲ ἀμνηστίας, ὅτι παρὲν αἰεὶ καὶ ὡσὲν ἄλλα ἐπὶ ἄλλοις ἀπὸ
 φυτῶν καὶ σαρμάτων βυγῶν καὶ λαμβάνοντι καὶ δρεπομέ-
 να, μὴ κάμνειν Διὰ πλῆθος ἀλλ' ὑπὸ βυφῆς καὶ χέρου τῶν
 ἀναγκῶν βρώσις ἀνεπιτηδείου καὶ οὐ καθαροῦ σφαγῆς
 ζῶων μετερχόμενος, πολὺ τῶν ἀγριωτάτων θηεῖων ἀμώτε-
 ρον. αἶμα μὲν γὰρ καὶ φόνος καὶ σάρκες ἐκτίνει καὶ λύκα καὶ
 δράκοντι σίτην οἰκείον, ἀνδρῶν ὁ δὲ ἄλλο ὅτι. ἐπειτα πῶς τῶν
 ἡμεῖς χεῖρ μὲν, οὐχ ὡς τὰ θηεῖα τῶν πλείων ἀπέχεται, ὁ-
 λήσις δὲ πολεμῆι, Διὰ τῶν τῆς ἔσθης ἀνάγκῃ, ἀλλ' οὐτε
 πῶς τῶν, οὐτε ἡκαρτίας, (ὡς ἔπος εἰπεῖν) οὐτε χεῖρ μὲν ἐκ-
 πέφυκε τῶν ἡμεῖς δὲ ἡ καὶ μὲν καὶ ὑμῶν καὶ φιλοξενίας ἡ-
 πέρας. εἶεν. ἀλλ' ὅσοις χρεῖται τῶν ἐφῆδύωνται τῶν ἔ-
 σθῶν: πῶς τῶν ἐπὶ αὐτὰ ταῦτα φάσκει; ἀλλ' ἢ τῶν θηεῖων
 φροσῆσι τῶν ἀχρηστῶν καὶ ματαίων τῶν ὄντων ὁ δὲ μιᾶς χέρου
 δίδωσι, τῶν δὲ ἀναγκῶν, ὅτι ἐπισηκῆσι παρ' ἐτέρων, ὁ δὲ
 μιᾶς διδασκῆσι, ὁ δὲ καὶ ὅσα μελέτη καὶ συμπηγῆσι
 σα γλίγρο τῶν θεωρημάτων ἐκαστοῦ πῶς ἔκαστον, ἀλλ' αἰ-
 πότην δὲ αὐτῆς οἶον ἡταγῆσι καὶ συμπύτοις αἰαδίδωσι. τῶν
 μὲν γὰρ Αἰγυπτίους πῶς τῶν ἰατρῶν ἀκούομεν εἶναι, τῶν δὲ
 ζῶων ἔκαστον οὐ μόνον πῶς ἰασὶν αὐτότερον ὅτι, ἀλλὰ καὶ
 πῶς Διὰ ἔσθῶν καὶ πῶς ἀλκῆν, θηεῖαν τε καὶ φυλα-
 κῆν καὶ μοσικῆς ὅσον ἐκαστῶ πῶς ὁ δὲ κατὰ φύσιν. πῶς
 πῶς γὰρ ἡμεῖς ἐμάθομεν νοσηῖτες ὅτι τῶν ποταμῶν
 χεῖρ τῶν καρκίνων βαδίζει, πῶς ὁ δὲ τῶν χελώνων ἐδίδαξε τῆς
 ἔχουσας φαγούσας, τῶν ὀρέων ἐπεσθῆσι; πῶς δὲ τῶν Κρητικῶν
 αἰγῶν, ὅτι πῶς ἐπέσθῶσι πῶς πῶς, ὁ δὲ δικταμνον διώκῆσι
 ἐβρωθέντος ἐκβάλλοισι τῶν ἀκίδας. αἰ γὰρ εἶπῆς ὅτι ἀληθῆς
 ὅτι τῶν διδασκῶν ἐπὶ τῶν φύσιν, εἰς τῶν κυριωτάτων καὶ σφ-
 φωτάτων ἀναφῆσι τῶν τῶν θηεῖων φροσῆσι. ἢ εἰ μὴ
 λόγον οἶεσθε δεῖν μὴ δὲ φροσῆσι καλεῖν, ὡς ὁ δὲ σκεπτεῖν ὄν-
 μα κάλλιον αὐτῆ καὶ ἡμῶντατον, ὡς ὁ δὲ ἀμέλει καὶ δι' ἔρ-
 γων ἀμείνονα καὶ θαυμάσια τέρεν παρῆχεται τῶν διώκῆσι,*

ὅσα ἀμαθῆς ὁδὸν ἀπαίδευστος, αὐτομαθῆς δὲ πρὸς μάλλον
 οὔσα καὶ ἀπορροδοῦσα, οὐδὲ ἀσθένεια, ἀλλὰ ῥώμη καὶ τελειό-
 τητι τὴν κατὰ φύσιν ἄρετιν. χαίρειν ἑώρα τὴν παρ' ἑτέρων ἔχε
 μαθήσεως τὴν φρονεῖν σπουδασιμόν. ὅσα γυνὴ ἀνδραποιοῦ
 φωνίτες ἢ παύζοντες εἰς τὸ μαρτυρῆσαι καὶ μελετᾶν, ἀγροῖν,
 τέτων ἢ ἀγνοία καὶ ἄλλοι φύσιν τῆς σώματος καὶ ποιότητα
 σπουδῆς αἰσθητικῆς καὶ μαθήσεως. ἑὰ γὰρ ἰχθυεῖν σκυ-
 λακας, καὶ βαδίσειν ἐν ῥυθμῶν πάλους μελετᾶν τὰς, ἀλλὰ ἔχ-
 ρακας ἀφ' ἑλθέσθαι, καὶ κύνες ἀλλεσθαι ἔχε ἔχον ἄλλοι
 φρονεῖν ἰπποῖν δὲ καὶ βόες ἐν θεάτρῳ κατακλίσεις καὶ χο-
 ρείας καὶ γάσεις ἄλλοι βόλους, καὶ κινήσεις ὁδὸν ἀνδραποιοῦ πρὸς
 ῥαδίας ἀκριβοῦσιν, ἐκ διδασκάλων καὶ μημονεύοντες, δι-
 μαθείας ἔτι δὲ ὡς ἄλλο ὁδὸν ἑδάμῃς χηρῶν ἐχρῆσιν.
 εἰ δὲ ἀπειθεῖς ὅτι τέχνης μαρτυροῦν, ἀκροῦσιν ὅτι καὶ διδασκα-
 λῶν. αἴ τε γὰρ ἄλλοι ἐν τῷ ἄλλοι φρονεῖν τοῖς νεοῖσι ἐ-
 ἵξουσιν ἀποκρύπτεισθαι καὶ ἀπορροδοῦσθαι βάλων ἀπὸ ἑαυτῶν
 τοῖς ποῖν ἄλλοι ἀναπειθεῖς καὶ τοῖς πελαργιδόσιν ὁδὸν
 ἔτι τῶν τεχνῶν ὡς οἱ τέλειοι παρῶντες ἀναπειρωμένοις ὑ-
 φηγῶνται τὴν φησιν. αἴ δὲ ἀπρόνοοι τοῖς νεοῖσι ἀπορροδοῦσθαι
 ἀδύνῃ οἱ δὲ ληφθέντες ἐπὶ ἰπποῖν καὶ φρονεῖν ἐν χερσὶν ἀν-
 δραποιοῦ χερσὶν ἀδύνῃ, ὡς περ ἄλλοι ὁδὸν ἀπορροδοῦσθαι
 γερνότες. κατὰ δὲ τὴν εἰς ποῖν τὸ σῶμα, θαυμάζω τῆς λό-
 γου ἐκείνοις οἷς ἀπειθεῖν ἄλλοι τῶν σοφῶν, ἀλλοι καὶ
 ἄλλοι πᾶντα πλὴν ἀνδραποιοῦ νομίζουσιν. ΟΔ. Νῦν μὲν
 οἷω Γρύλλε μεταβέβησθαι σὺ, καὶ τὸ ἀπορροδοῦσθαι λογικὸν
 ἀποφάνεις καὶ τὸν ὄνον. ΓΡ. Αὐτοῖς μὲν οἷω τέτοις, ὁ βέλ-
 πιε Ὀδυσσεύ, μάλιστα δεῖ τεκμαίρεσθαι τὴν τῆς φησιν
 φύσιν ὡς λόγου καὶ σπουδῆς ὁδὸν ἐστὶν ἀμοιροῦς. ὡς περ ὁδὸν
 ἐστὶ δένδρον ἑτέρου ἑτέρου μάλλον ὁδὸν ἢ τὸν ἀψυχόν, ἀλλ'
 ὁμοίως ἔχει πᾶντα ἀπορροδοῦσθαι (ὁδὸν γὰρ αὐτῶν ψυ-
 χῆς μέτεστι) οὕτως ὁδὸν αἰ εἰδοκεῖ ζῶν ἑτέρου ἑτέρου τῶν
 φρονεῖν ἄλλοι εἶναι καὶ διμαθεῖσθαι, εἰ μὴ πᾶντα
 λόγου καὶ σπουδῆς, ἀλλὰ δὲ μάλλον καὶ ἢ τὸν ἄλλων
 πᾶς μετεῖχεν. ἐπινοῶν δὲ ὅτι τὰς ἐπίων ἀβελτησίας καὶ
 βλακείας ἐλέγχεσθαι ἑτέρων πηρουργίαι καὶ δριμύτητες,
 ὅταν ἀλώπεκι καὶ λύκῳ καὶ μελίτῃ ἀπορροδοῦσθαι ὄνον καὶ
 ἀπορροδοῦσθαι ὡς περ εἰ σαυτὰ τὸν Πολύφημον, ἢ τὰς πᾶν-
 πῳ σου τὰς Αὐτολύκῳ τὸν Κορίνθιον ἐκείνον Ὀμηρον. οὐ
 γὰρ οἱ μὴ φησιν ἀπορροδοῦσθαι ἀπορροδοῦσθαι ἐπὶ ποσάτην ὅσον ἀν-
 δραποιοῦ ἀνδραποιοῦ τῶν φρονεῖν καὶ λογίζεσθαι καὶ μημονεύειν ἀ-
 φέσηκεν. ΟΔ. Ἀλλὰ ὅσα Γρύλλε μὴ δένδρον ἢ καὶ βίαιον ἀπο-
 λιπεῖν λόγον οἷς ὁδὸν ἐγγίνεσθαι γερνότες. ΓΡ. Εἴτα σε μὴ
 φησιν ὁδὸν Ὀδυσσεύ, σοφὸν ἔτι ὄντα καὶ ἀπορροδοῦσθαι, ἐκ τῆς Σι-
 σύφου γερνέσθαι;

A non rudis aut indocta, sed à seipsa docta & nihil ex-
 tra se desiderans, non ob imbecillitatem, sed natu-
 ralis virtutis perfectionem ac vigorem, iussa vale-
 re ea disciplina, qua veluti collecta stipe aliunde
 discitur. Quæ enim homines ludentes aut luxuri-
 antes discunt, ac meditantur, hæc nostra intelli-
 gentia est contra corporis naturam adsequitur, fre-
 ta vi percipiendi innata atque copiosissima. Non
 dicam de catulis feras indagantibus, aut pullis e-
 quorum ad certum numerum gradi discuntibus.
 sed & corui loqui, & canes per obverfos saltare or-
 bes discunt: & equi ac boues in theatris mirabiles
B addiscunt motus, sessiones, institutiones, choreas,
 itaq; meminerunt artis, eamq; exercent, hominū
 maximo studio atq; industria. quæ ipsa docilitatis
 sunt documentum, nullam aliam ad rem profunt.
 Quod si negas disci à nobis artes, etiam doceri eas
 à nobis audi. Perdices suos pullos docent inter fu-
 giendum occultare sese, & glebam pedibus pro se
 obtendere, postq̄ supini corruerunt. & vides ut ci-
 conix suos pullos volare doceant, primū id tentan-
 tes. Luscinix quoq; suos pullos cantare docent: &
 capti ante tempus, enutritiq; inter hominum ma-
 nus, deterius canunt, quia præpropere à magistro
C sunt remoti. Ego iam, ex quo in hoc corpus sum il-
 lapsus, miror rationes istas, quibus mihi à sophistis
 persuaderi passus sum omnia animalia, homine dem-
 to, esse bruta & rationis expertia. V. Nunc ergo tu
 Grylle à mutatione tua etiam ouī atq; asino ratio-
 nem tribuis? GR. Mi Vlyffes, ex his ipsis colligere
 par est, bestiarum naturam non esse mentis atque
 intelligentiæ expertem. Sicut enim non est stirps
 alia stirpe magis exfors sentientis animæ, sed eodē
 omnes modo destituuntur sentiēdi facultate, quia
 nihil eorum, quorum stirpes terra continentur, a-
 nima est præditum. ita animalium quoq; nullum al-
 tero ignavius aut ad discēdum ineptius diceretur,
D nisi vniuersa rationem atq; intelligentiam, sed alia
 minus vel amplius haberent insitam. Atque mihi
 hoc considera, stupiditatem ac fatuitatem quarun-
 dam bestiarū, acumine & versutia aliarum demon-
 strari. verbi gratia, si compares cum vulpe, lupo,
 aut ape asinum vel ouem, perinde est ac si tecum
 componas Polyphemum, aut cum auo tuo Auto-
 lyco Glaucum illum Corinthium, de quo est apud
 Homerum. Non enim existimo tanto differre be-
 stiam à bestia interuallo, quanto homo ab homi-
 ne disiungitur, quod ad intelligendum, ratiocinā-
 dum, memoriæq; tenendum attinet. VL. Attamen
E Grylle hoc vide, ne improbum sit & violentū, ra-
 tionem iis adscribere, quæ notitia Dei carent. GR.
 Non ergo dicemus te, Vlyffes, ita sapientem ac
 curiosum, Sisypho genitum fuisse? *